

- dle rozdělovníku -

Váš dopis zn./ze dne:

Vyřizuje/tel.:

Č. j.:

Mgr. Eliška Kokinová

MHMP 1720226/2020

236 003 258

Sp. zn.:

Počet listů/příloh: **10/0**

S-MHMP 1949150/2019

Datum:

23.11.2020

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Magistrát hl. m. Prahy, odbor památkové péče (dále jen MHMP OPP), jako dotčený orgán státní památkové péče na území hlavního města Prahy věcně a místně příslušný podle § 29 odst. 2 písm. b), e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, posoudil žádost vlastníků

dotčených nemovitostí: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED], kterou podal: [REDACTED], v zastoupení na základě plných mocí ze dnů 25. 9. 2019 a 29. 11. 2019, o vydání závazného stanoviska

ve věci **odstranění staveb na nemovitostech [REDACTED] a části [REDACTED], k. ú. Vinohrady, Jana Masaryka, Americká [REDACTED], Praha 2,**

kteří jsou v památkové zóně Vinohrady, Žižkov, Vršovice, prohlášené vyhláškou hl. m. Prahy č. 10/1993 Sb. hl. m. Prahy, o prohlášení částí území hl. m. Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany,

spočívající v návrhu demolice technických objektů bez č. p. a č. ev. v ploše dvora mezi objekty [REDACTED] a ležícího mezi ulicemi Americká a Jana Masaryka a dvorního objektu náležejícího k [REDACTED] s následujícími podrobnostmi:

Sídlo: Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1
Pracoviště: Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1
Kontaktní centrum: 12 444, fax: 236 007 157
E-mail: posta@praha.eu, ID DS: 48ia97h

Demolice objektu B01 na parc. [REDAKCE]

- patrový objekt (dokumentace k výstavbě z roku 1971), ocelová konstrukce, závěsná fasáda z tenkých panelů, nízká valbová střecha s živičnou krytinou z roku 2007, průběžná hliníková okna, novodobý objekt, schválená obdélníkový půdorys rozměrech 23,62 m x 9,85 m, výška hřebene střechy od paty domu cca 8,00 m

Demolice objektů B02 a B03 na [REDAKCE]

- B02: přízemní objekt skladu, zděné obvodové kee, pultová střecha, plechová krytina, dřevěná okna, dvoukřídlé plechové dveře, obvodové zdivo z let 1905 – 1914
- B03: novodobý přízemní objekt skladu s plechovým přístřeškem, přistavěn k objektu B02, zděné obvodové kee, pultová střecha, plechová krytina, 3 velká dřevěná okna, jednokřídlé dveře s hočnými světlíky, plechový přístřešek s dvoukřídlými dřevěnými vraty
- obdélníkový půdorys o celkových rozměrech cca 21,7 m x 6,7 m, výška hřebene střechy od paty domu cca 3,5 m

Demolice objektu B04 na parc. č. 1273

- novodobý přízemní objekt garáží, zděné obvodové kee, rovná střecha, plechová krytina, 2 x dvoukřídlá kovová vrata
- obdélníkový půdorys o celkových rozměrech cca 8,5 m x 6,34 m, výška atiky střechy neuvedena

Demolice objektu B05 na [REDAKCE]

- novodobý přízemní objekt garáží, zděné objekty oddělené protipožárními stěnami krytými různě vysokými rovnými střechami, garážová vrata různých velikostí a z různých materiálů
- obdélníkový půdorys o celkových rozměrech cca 40,8 m x 4,6 m, výška atiky střechy neuvedena

Demolice objektu B09 (Bo9a, Bo9b, Bo9c) – dvorní část objektu [REDAKCE] na [REDAKCE] a stavby bez č. p. na [REDAKCE] a parc. [REDAKCE]

- objekt s jedním podzemním podlažím a dvěma nadzemními podlažními, zděná kee, zastřešení valbovou střechou s plechovou krytinou, v 1. NP u výrobních objektů kovová průmyslová okna (za nimi jsou dodatečně vložena okna dřevěná), patrové nástavby s okny odpovídajícími době realizace nástavby, v přízemí dochované záklenky nad vstupy provedené v omítkách, v severní části dvorního objektu dochovaná původní dílna se střešními sedlovými světlíky, severní fasáda dílny vedoucí do ulice Jana Masaryka provedena shodně s úpravou uliční fasády č. p. 257 (20. léta 20. století) a dvorní trakt objektu č. p. 233 (výroba a dílny) a komín
- půdorys ve tvaru zalomeného písmene L, výška hřebene střechy proměnná (max. výška cca 12 m od paty domu), výška komínu – cca 16 m
- dle přiloženého stavebně historického průzkumu suterén a 1. NP pocházejí z 20. let 20. století, 2. NP je novodobé

a vydává podle ustanovení § 14 odst. 2 v souladu s § 14 odst. 3, § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, toto **závazné stanovisko podle § 149 zákona č. 500/2004 Sb.**, správní řád, ve znění pozdějších předpisů:

Provedení navrhovaných prací v rozsahu předložené projektové dokumentace „Odstranění objektů v areálu Jana Masaryka/Americká“, kterou zpracoval: [REDAKCE] v 09/2019) **pro dokumentaci bouracích prací** je z hlediska zájmu státní památkové péče **p ř í p u s t n é bez podmínek**.

Odůvodnění:

Podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 27. 9. 2019 podána oprávněnou osobou žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu výše uvedeného odstranění staveb na předměných nemovitostech v rozsahu předložené dokumentace.

Žádost obsahuje následující doklady a podklady:

- výpis z katastru nemovitostí
- výpis z obchodního a živnostenského rejstříku
- plné moci
- Dokumentace bouracích prací [REDAKCE] [REDAKCE], 09/2019)
- Stavebně historický průzkum – ostatní objekty, Jana Masaryka [REDAKCE], Praha 2, Vinohrady [REDAKCE],
Podklad stavebně historického průzkumu: Archivní rešerše [REDAKCE] (dále jen SHP).

MHMP OPP požádal dne 4. 10. 2019 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Praze (dále jen NPÚ ÚOP PR), o zpracování písemného vyjádření k předloženému návrhu v zákonné lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ ÚOP PR č. j. NPÚ-311/78618/2019 ze dne 6. 11. 2019, které MHMP OPP obdržel dne 7. 11. 2019. Ve svém vyjádření tato odborná organizace považuje navrhované práce v části A (demolice objektů ve dvoře) jako přípustné bez podmínek v části B (demolice objektu B09) jako vyloučené a to mj. s tímto odůvodněním, cit.: „...*Objekt bývalé továrny je cenou ukázkou dochovaného historického továrního objektu v blokové zástavbě Vinohrad. V předloženém stavebně historickém průzkumu je zpracována pouze jeho jedna část - dlouhý dvorní trakt s průčelím orientovaným do ulice Jana Masaryka, druhá část zalomeného půdorysu tvořená dvorním traktem [REDAKCE] s přistavěným továrním komínem ve stavebně historickém průzkumu zpracována není. V průzkumu je hrubě zanedbána analýza právě této části budovy. Z uvedených zdrojů vyplývá, že v r. 1930 firma Brázdil a Ješ provedla funkcionalistickou přístavbu 2. poschodí dvorního křídla [REDAKCE] (objekt B09C) a nové továrny (objekt B09B). Ve stavebně historickém průzkumu je toto 2. NP označeno jako novodobé. Dále v něm není nikde zmíněno, že část předmětného objektu navržená ke zbourání je dvorním traktem [REDAKCE]. Toto je závažné opomenutí, které by mohlo mít za následek i statické poškození uličního traktu objektu [REDAKCE]. Stavebně historický průzkum je zavádějící, evidentně opomíjí cenné části stavební historie daného místa a nelze jej tedy akceptovat jako věrohodný podklad pro posouzení památkových a stavebně historických hodnot předmětného objektu. Z plánové dokumentace, fotodokumentace i z odborné literatury vyplývá, že se v daném případě jedná o cenný objekt malé továrny, který vykazuje památkové hodnoty: dochovaný historický půdorys a hmotová skladba, dochované*

konstrukce a některé výplňové prvky, dochované architektonické prvky na fasádách (záklenky, portálky...). Objekt je architektonicky zakomponován do daného prostoru blokové zástavby a jednoznačně i to se řadí k jeho kvalitám. Je zájmem památkové péče tento historický objekt zachovat i jako typologickou kategorii, která se běžně v jednotně koncipované bytové zástavbě Vinohrad nevyskytuje."

Žadatelé byla analogicky podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, před vydáním závazného stanoviska ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům závazného stanoviska.

Žadatel této možnosti využil a dne 5. 12. 2019 požádal o prodloužení lhůty ke vznesení námitek.

Dne 3. 9. 2020 žadatel doplnil plné moci k zastupování účastníků řízení pro [REDAKCE], k. ú. Vinohrady, Praha 2.

MHMP OPP si za účelem zjištění úplného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a všech okolností důležitých pro ochranu veřejného zájmu (§ 3, § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů) vyžádal další důkazy: posouzení nezávislým poradním orgánem MHMP OPP - Sbořem expertů pro památkovou péči na jeho zasedání dne 3. 9. 2020. Sbor expertů s navrženou demolicí souhlasil.

Dne 15. 9. 2020 žadatel k podkladům uplatnil námitku, cit.: *„K práci v odborném vyjádření NPÚ označeným písmenem A) sdělujeme, že nemáme námitek.*

K práci v odborném vyjádření označeným písmenem B) sdělujeme, že zásadně nesouhlasíme s tvrzením NPÚ, že tyto práce nejsou v souladu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot, a to z následujících důvodů:

Výhrady zmiňované ve vyjádření Národního památkového ústavu Územního odborného pracoviště v Praze spočívají zejména v negativním hodnocení částí SHP věnované dvornímu výrobnímu komplexu vybudovanému jako samostatná přístavba k původnímu obytnému domu [REDAKCE] v několika stavebních etapách. Přestože NPÚ dovozuje, že hodnocení kvalit objektů je v rámci zpracovaného SHP nedostatečné, architektonické či umelecko-historické odůvodnění názoru NPÚ zcela chybí. Tuto část záměru, označenou písmenem B), tvoří objekty, které původně sloužily vlastní výrobě měřicích přístrojů. V souvislosti s rozšiřováním výroby byly tyto objekty několikrát stavebně upravovány. Nutno konstatovat, že byly dostavovány a zvyšovány tak, jak vyžadovala výroba v několika časových obdobích, nikoli podle uceleného konceptu ani v jednotném slohovém duchu. Jednalo se o ryze utilitární potřebu reagovat na růst firmy, rozšiřování výrobní kapacity, tedy bylo zapotřebí přizpůsobit stavební hmoty aktuálním potřebám výrobní společnosti, bez ohledu na vzhled budov.

Jak je v SHP uvedeno tvoří tyto výrobní objekty v půdorysu uskočené písmeno L, a jednotlivé stavební etapy dostavěb a přestavěb lze datovat v rozmezí období od 20. let 20. století až po 70. léta 20. století. Zároveň je v úvodu upozornění na skutečnost, že zaměření je rozděleno na dvě složky na část [REDAKCE] zahrnující původní dům s přiléhající částí výrobního objektu a samostatně zaměřenou výrobní část orientovanou podélnou osou k severu.

Skutečnost, že ve výhradách Územního odborného pracoviště NPÚ v Praze je odkaz na zdroje (Beran, Lukáš, Vachlářová, Vladislava. Pražský industriál: technické stavby a průmyslová architektura Prahy; Janeček, Julius. Město Královské Vinohrady; Bečková, Kateřina. Zmizelá Praha; Továrny a tovární haly; Hlušíčková, Hana. Technické památky v Čechách a na Moravě a ve Slezsku), kde je popisována nástavba kratšího dvorního křídla jako funkcionalistická a

připisována stavební firmě Brázdil a Ješ z 30. let 20. století, SHP vyvrací. Toto tvrzení se při zpracování SHP nepotvrdilo. I přes kuse dochovanou plánovou dokumentaci je evidentní, že návrh na funkcionalistickou nástavbu regulérních dvou pater (nikoli jen dostavby druhého patra) na kratším dvorním křídle zpracovaný firmou Brázdil a Ješ (Plán na přístavbu dvou pater dvorního křídla tovární budovy fy Josefa a Jana Friče, 1:100, půdorys přízemí, 1., 2. patra, řez, pohledy, datován 28. 1. 1930, signován stavitel Brázdil a Ješ, schválen 15. 3. 1932 – vyznačen v dokumentační části a přiložen ve výkresové části SHP kapitola X. Historická dokumentace) nebyl realizován. Namísto toho byla provedena nástavba pouze jednoho patra podle návrhu architekta Vojtěcha Zemana (Plán nástavby části 1. patra na dvorním křídle dílen továrny fy METRA, n. p., závod Josef a Jan Frič, plán 1. patra, 1:100, datován 10/1947, signován arch. Vojtěch Zeman, schválen 17. 11. 1948 – vyznačen v dokumentační části a přiložen ve výkresové části SHP kapitola X. Historická dokumentace). Tato nástavba byla dokončena pravděpodobně až v roce 1950, neboť byla zařazena do dvouletého plánu v letech 1949 – 1950. Všechny tyto údaje jsou dále rozvedeny v SHP v kapitole VI. „Stavební historie“. Stavby 20. století se značí v grafickém hodnocení žlutě, jak stanovuje metodika NPÚ GR. (Metodika NPÚ GR. /Jan Beránek - Petr Macek (edd.) Metodika stavebně historického průzkumu, NPÚ svazek 70, Praha 2015, str. 62), mělo by být tedy celé dvorní křídlo tvaru L vybarveno žlutě, jako novodobé. Pro hodnocení dvorního křídla byly použity dvě barvy pro rozlišení časových etap, barva lila pro stavby vybudované do poloviny 20. století a žlutá pro zcela novou nástavbu. Nástavba nad kratším křídlem je v grafickém vyhodnocení vyznačena vzhledem k jednotlivému výrazu se spodním patrem jako novodobá, vybudovaná do poloviny 20. století v barvě lila. Nástavba delšího křídla, která pochází ze 70. let 20. století, v grafickém vyhodnocení vyznačena jako zcela novodobá - tedy žlutou barvou.

Je evidentní, že tvrzení o absenci hodnocení této části (dvorní trakt kratší křídlo) výrobního objektu při domě [redacted] v SHP se v žádném případě nezakládá na pravdě. Objekt není funkcionalistickou stavbou, jak uvádí citované zdroje. Právě stavebně historickým průzkumem bylo ověřeno, že nástavba kratšího dvorního křídla pochází až z poloviny 20. století. Předepisujeme, že posláním SHP je verifikované poznání minulosti na základě ověřovaných skutečností, nikoli přebírání archivně neověřených tvrzení či dokonce doměnek, nezakládajících se na faktech.

Poměrně zavádějící je i hodnocení urbanistické, které uvádí, že památková hodnota tohoto areálu spočívá v jeho začlenění do urbanistické struktury blokové zástavby Vinohrad. Vinohrady jako reprezentativní čtvrť byla určena především k bydlení, nikoli k výrobě, a charakterizují ji samozřejmě z převážné části zcela pravidelné čtvercové uzavřené bloky obytných činžovních domů. V tomto případě (areál tří původně vilových objektů - mezi ulicemi Americká a Jana Masaryka) se však nejedná o charakteristickou blokovou zástavbu, ale spíše o jakési prechodové území s prvotní vilovou zástavbou. Takto situované domy sice umožnily vestavět do zahrady výrobní provozy, ale ty pro Vinohrady nejsou typickým prvkem. Lze předpokládat, že vestavby výrobních staveb ve dvorní části zde postupně pohltily původní zahradní úpravy, které s největší pravděpodobností odpovídaly vedlejší vilám. (O tom svědčí i ztvárnění vjezdu z ulice Jana Masaryka, kde byla původně kovaná mřížová vrata shodná s vraty vily Osvěta, či naznačené zahradní úpravy v plánech stavitele Josefa Flašky, apod.).

Vzhledem k poklidné části Vinohrad, pro které byla továrna, byť nepřilíš rozlehlá, značně netypickým prvkem, se v rámci revitalizace Prahy 2 vždy uvažovalo s jejím zrušením.

Nepřilíš přesvědčivé a ničím nepodložené je také vyjádření k hodnotě vlastního výrobního křídla, která spočívá, citace: ... „ v charakteru dochovaného továrního objektu, který reprezentuje industriální architekturu“. Nelze jednoznačně specifikovat, o jakou industriální architekturu se jedná. Zda preferovat přízemí dvorního objektu s charakteristickou šitovou stěnou do ulice Jana Masaryka ztvárněnou v duchu stylu art deco a kruhovými nadpražními nad

vstupy, které zmiňuje odborné vyjádření NPÚ, či celý objekt kvalifikovat jako vývojovou architektonickou řadu ztvárnění průmyslových staveb i s pozdější nástavbou. Hodnotit výrobní objekt z pohledu architektonického ztvárnění je pro kvalifikované hodnocení průmyslových staveb nedostatečné.

Při hodnocení kvalit průmyslových staveb, je nutné vycházet z určitých, i když částečně proměnných kritérií (Miloš Matěj – Michaela Rýšková, *Metodika hodnocení a ochrany průmyslového dědictví z pohledu památkové péče*, NPÚ, svazek 90, Ostrava 2018). Pro výrobní stavby se tradiční hodnotící kritéria jako je například pojetí umělecko-historické či architektonické ztvárnění objektů preferuje jen v těch případech, kdy je architektonická hodnota nezpochybnitelná a autenticky dochovaná. To jednoznačně není případ tohoto výrobního křídla. Z urbanistického hlediska je u výrobních staveb kladen důraz na hodnotu nového měřítka, novodobě dominanty, které hrály klíčovou roli při industrializaci krajiny. Ani toto není případ výrobního křídla, i když lze určitý význam přisoudit novodobému kruhovému komínu, který však v globálním pohledu na zástavbu Vinohrad spíše představuje závalu než typický vinohradský symbol. Pokud jde o další hodnoty lze jen zopakovat hodnocení uvedené v SHP. Dvorní výrobní objekty nereprezentují žádnou významnou vývojovou řadu historických konstrukcí, nedokládají ani citelnost technologického toku, neboť každou dostavbou se měnil výrobní postup. Výrobní prostory se proměňovaly dle potřeby a jejich využití se často měnilo či přesouvalo (galvanovna, výroba teploměrů a další). Dvorní křídlo nedokládá žádnou konstrukční významnost či architektonickou jedinečnost. S ohledem na výše uvedené hodnocení nelze konstatovat, že dvorní výrobní objekt tvaru L svým výrazovým pojetím dokumentuje historický vývoj průmyslové výstavby vinohradské lokality už s přihlédnutím k faktu, že Vinohrady byly koncipovány jako obytná čtvrt a nikoli průmyslová. Pokud se zde průmyslová výstavba realizovala, šlo o podniky především potravinářského charakteru (Měšťanský pivovar, továrna Orion nebo Zvonařka) či související provozy (vodárna, měnitrna, vozovna).

Pokud jde o slohové období, není dvorní křídlo nositelem žádné výrazné architektonické hodnoty v časovém úseku výstavby a nelze ho jako celek do žádného slohového období zařadit. Po architektonické stránce výrobní objekt představuje průměrný příklad průmyslové zástavby bez většího důrazu na reprezentativnost objektu. Z tohoto pohledu není dvorní dostavba jedinečným příkladem historického továrního objektu. Jeho jedinou hodnotou je tedy hodnota historická nikoli však stavby samé, ale spíše výrobní značky J. a J. Frič, továrna na měřicí přístroje.

Pokud jde o výtka v závěru připomínek odborného vyjádření NPÚ ÚOP v Praze, že nikde není zmínka o tom, že část předmětného kratšího křídla navržená k odstranění je dvorním traktem ■■■■■ dovoluujeme si ocitovat z kapitoly I. Úvod: „Objekt označený ep. 253 lze stavebně rozdělit na dvě části, na starší část v rozmezí původního obytného domu při uliční čáře a na část výrobní ve tvaru uskočeného L situovanou ve dvoře.“

Kratší křídlo je sice možno obecně označit jako dvorní trakt ■■■■■ avšak tento objekt je samostatnou stavební jednotkou dodatečně přistavěnou k původnímu obytnému domu. Po stránce stavebně technické tedy není součástí původního obytného domu, ale pozdější samostatnou přístavbou. Obavy o porušení statiky původního obytného domu jsou liché, neboť do původních konstrukcí domu přístavba s největší pravděpodobností vůbec nezasahuje, resp. žádný z dochovaných výkresů takovou situaci neobsahuje. Z historické dokumentace doložené v SHP je zřejmé, že původní objekt stál až do doby přístavby dvorního křídla zcela samostatně. Pokud je zájmem NPÚ dvorní výrobní objekt zachovat jako typologickou kategorii (*Metodika hodnocení a ochrany průmyslového dědictví z pohledu památkové péče* chápe typologickou hodnotu odlišně - jako zástupce daného typu ilustrující limity dané technologie a technického řešení), či spíše jako podivnou raritu, která se běžně v jednotně koncipované bytové zástavbě Vinohrad nevyskytuje, je třeba posoudit či vytipovat také možnosti jejího dalšího využití. Ty se

však jeví jako velmi sporné s přihlédnutím k vnitřnímu prostředí výrobní části, kde je postřehnutelná i při kratším pobytu kontaminace jak podlah, tak stěn mazacími oleji a dalšími nespécifikovanými chemickými látkami, proto v kapitole IV. Doplnující průzkumy bylo doporučeno provedení průzkumu kontaminace výrobních objektů, kde by bylo jednoznačně posouzeno, zda nedochází k ohrožení životního prostředí.

Dále uvádíme, že ve stavebně historickém průzkumu není hrubě zanedbána analýza této části budovy (dvorní kratší křídlo), pouze SHP nepotvrzuje některé obecné uváděné informace z dosud publikovaných zdrojů, které se ve světle archivního průzkumu jeví jako mylné.

Návrh odstranění předmětných budov byl předložen z důvodu, že nemají valnou architektonickou, ani umělecko-historickou hodnotu a také z důvodu jejich silné kontaminace nebezpečnými a škodlivými látkami, která prostoupila i do podlah pod hudovami. Likvidace takové zdraví škodlivé kontaminace není možné provést bez úplného odstranění budovy včetně sanace jejího podlahy. Tato fakta vyplývají ze Statického posouzení objektu, zpracovaného Kloknerovým ústavem dne 27. července 2019, kde se v závěru uvádí: „Stavební konstrukce objektu Americká jsou kontaminovány nadlimitními koncentracemi ropných uhlovodíků.... Podlahy, stěny a v podzemních podlažích veškeré konstrukce stropů jsou znečištěny více než desetinásobně... Závěrem je možné konstatovat, že v objektu Americká se jedná o závažnou kontaminaci.“ Statický posudek Kloknerova ústavu přikládám jako přílohu tohoto dopisu.

Vyjádření NPÚ z výše uvedených důvodů považujeme za zcela neodůvodněné, neobjektivní, odborně nevyvážené, v naprostém rozporu s kontinuitou rozhodování a objektivně nereflektující vývoj a aplikovaná rozhodnutí orgánů památkové péče v posledních dvou desetiletích. Odůvodnění je zcela obecné a postrádá jakékoliv konkrétnější specifikace či samostatně postulované a formulované definování památkových hodnot či architektonických kvalit a věcně se de facto omezuje na jednu větu. Z výše uvedených důvodů si dovoluujeme požádat správní orgán MHMP OPP o pečlivé prostudování odborné a pečlivé zpracovaného SHP a dalších doložených posudků (Statické posouzení objektu, zpracované Kloknerovým ústavem dne 27. července 2019) a na jejich vyhodnocení pak o vydání rozhodnutí (závažného stanoviska) v intencích předloženého návrhu.“

Uplatněné námítky a návrhy MHMP OPP akceptuje. MHMP OPP zevrubně prostudoval SHP, které bylo součástí podané žádosti i námítky žadatele a neztotožnil se s názorem NPÚ ÚOP PR na vyhodnocení jeho závěrů v části B) – demolice objektu B09.

Jak je v předloženém SHP uvedeno, byly hodnoceny veškeré přístavby k [REDAKCE] a to jak po stránce archivní rešerše, tak vyhodnocení staří a architektonických, resp. památkových kvalit. NPÚ ÚOP PR rozporovaná část objektu, resp. část, u které je uvedeno, že byla opomenuta vyhodnocením, je součástí SHP, stejně tak i redakce datace dříve uváděných přístaveb, proti dříve v odborné literatuře (dle výčtu v závěru textu NPÚ POP PR). MHMP OPP má za to, že doloženým SHP a jeho závěry bylo průkazně doloženo, že se nejedná o funkcionalistickou přístavbu a že stavba byla realizována až v následném období na přelomu 40. a 50. let 20. století. Stejně tak se MHMP OPP nedomnívá, že se jedná o autentické dvorní křídlo domu [REDAKCE] ale o provozní technickou dostavbu pro potřeby továrny.

MHMP OPP nevyvrací názor, že se jedná o vývojovou srostlicí staveb v rámci provozního areálu továrny, která vznikala v průběhu let, ale na základě vyhodnocení doložených průzkumů a dále i fyzické prohlídky na místě se nedomnívá, že by odstraněním této stavby, resp. i staveb dále k demolici navržených, došlo k újmě na hodnotách památkové zóny či újmě na ochraně hodnot, které památková péče chrání. Odstraňované objekty jsou mladší datace bez architektonických či urbanistických kvalit, které by byly srovnatelné s jinými dochovanými rezidui továrních architektonických celků na území památkové zóny Vinohrady (kupř. nejbližší areálu továrna Zvonářka). Dále MHMP OPP přihlédl k námítce žadatele podložené Statickým

posouzením objektu, které zpracoval Kloknerův ústav dne 27. července 2019, kde je uvedeno, že objekty bývalých továren provozů jsou kontaminovány nadlimitními koncentracemi ropných uhlovodíků v násobně vyšším množství, než jsou přípustné limity. Sanace takového stavu by si vyžádala de facto plošnou likvidaci zasažených konstrukcí objektu, resp. i jeho podloží.

MHMP OPP si pro řádné a úplné posouzení záměru možnosti demolice staveb vyžádal i posouzení nezávislým poradním orgánem MHMP OPP – Sbořem expertů pro památkovou péči viz text výše. Sbor dospěl na základě předložených podkladů k závěru, že stavby je možno odstranit.

MHMP OPP, který žádost posoudil, se ne zcela ztotožnil s písemným vyjádřením NPÚ ÚOP PR s tím, že provedení prací, uvedených v předloženém návrhu, je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné za přípustné bez podmínek.

Nemovitosti [redacted] a [redacted], k. ú. Vinohrady, Jana Masaryka, Americká [redacted], Praha 2, se nachází v památkové zóně Vinohrady, Žižkov, Vrsovice, prohlášené vyhláškou hl. m. Prahy č. 10/1993 Sb. hl. m. Prahy, o prohlášení částí území hl. m. Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany (dále jen vyhláška).

Předmětem ochrany v památkových zónách dle čl. 3 vyhlášky jsou v tomto případě: b) urbanistická struktura, charakter objektů a pozemků, architektura objektů a jejich exteriéry, d) panorama památkových zón s hlavními dominantami v blízkých a dálkových pohledech.

Pro zabezpečení ochrany a regenerace památkových zón se dle čl. 4 vyhlášky stanoví tyto podmínky pro stavební a další činnost: b) využití prostorů, ploch, území a staveb v památkových zónách musí být v souladu s jejich charakterem, architekturou, kulturní hodnotou, kapacitními a technickými možnostmi, c) veškeré úpravy prostorů, ploch, území a staveb musí směřovat k jejich estetickému, funkčnímu, technickému, kulturnímu a společenskému zhodnocení s ohledem na charakter památkových zón.

V daném případě jsou předmětem ochrany charakter památkové zóny.

Jak je uvedeno v písemném vyjádření odborné organizace, cit.:

„Dvorní objekty navržené k demolici jsou situovány v prostoru dvora mezi ulicí Americkou a ulicí Jana Masaryka. Jedná se o objekt při [redacted] - bývalou továrnu „Josef a Jan Frič – dílna pro přesnou mechaniku“ s průčelím orientovaným do ulice Jana Masaryka, na druhém konci ukončenou dvorním traktem domu [redacted] orientovaným do ulice Americké. Další objekty jsou také bez č. p. - novodobé přízemní garáže a sklady a ocelová hala z roku 1973. Součástí tohoto areálu jsou i uliční objekty [redacted] a [redacted] a vila situovaná uprostřed dvora [redacted], kterých se ovšem demolice netýká....Předmětný areál, který tvoří historické i novodobé objekty, je spjatý s firmou bratří Jana a Josefa Fričových, kteří si po svém úspěchu s výrobou přesné mechaniky a geodetických přístrojů na Jubilejní výstavě v roce 1891 zřídili vlastní provozovnu na Vinohradech v sousedství vily „Osvěta“ [redacted]. Závod sídlil v tehdejší ulici Krameriové (dnešní Americká) v [redacted]. Jednalo se o výrobu jemné mechaniky a kontrolní přístroje pro technickou praxi. Z počátku se jednalo o dílenskou výrobu, později zde vznikla malá továrna. V letech 1914 – 1922 navrhl architekt Jaroslav Pele stavební úpravy domu bratří Fričových ([redacted] [redacted]...Další dostavby se uskutečnily po znárodnění pro podnik METRA“
schválené plány z roku 1948

„a poté v roce 1973. Po roce 1989 byly objekty navráceny rodině. Dále v prostoru dvora dle stavebně historického průzkumu stály kolna a stáje k vile [REDAKCE] (plány signované stavitelem Pelcem z roku 1908), ze kterých se dochovala pouze část obvodového zdiva...

Patrový objekt s ocelovým skeletem a lehkou zavěšenou fasádou je novodobý (plány z r. 1971), bez památkové hodnoty, a proto jeho demolice je z pohledu památkové péče možná. Obdobně přízemní novodobé objekty garáží a skladů včetně objektu B02, jehož zdivo je z počátku 19. století (zdivo bývalé kolny a stáje k vile [REDAKCE]), je možné odstranit, protože nevykazují žádné památkové hodnoty a nejsou ani hodnotné.“

S výše uvedeným popisem stavu odborné organizace se MHMP OPP ztotožňuje.

MHMP OPP se domnívá, že v souladu s díkčí čl. 4 výše citované vyhlášky je ve vztahu k předmětným objektům základní potřebou společností potřeba společenského zhodnocení (dané části lokality).

Demolice nemají vliv na celkový charakter památkové zóny, většinou se jedná o podružné technické stavby novodobého charakteru, v případě objektu B2 o technickou stavbu staršího data ovšem bez architektonických hodnot a v případě objektu B09 o přístavek výrobní haly v základech z první poloviny 20. století a s mladšími stavebními úpravami. Objekty bývalých továrních provozů jsou kontaminovány nadlimitními koncentracemi ropných uhlovodíků v násobně vyšším množství, než jsou přípustné limity, což výrazně resp. zcela vylučuje jejich užívání ve stávajícím stavu. Z výše uvedených důvodů nemá MHMP OPP námitek k navrženému odstranění staveb.

Předložený návrh není v rozporu s režimem památkové ochrany stanoveným pro dané území, neboť realizace předloženého záměru neohrozí hodnoty památkové zóny, tj. její urbanistickou kompozici, měřítko a siluetu a z hlediska památkové péče je tedy akceptovatelný.

MHMP OPP upozorňuje žadatele, že závazná stanoviska vydaná MHMP OPP jsou platná, pokud se nezmění předmět žádosti a navrhovaných prací. Ke všem novým požadavkům či úpravám řešení a novým skutečnostem zjištěným během stavby si musí vlastník (správce, uživatel) nemovitosti dle § 14 odst. 2 zákona předem vyžádat závazné stanovisko MHMP OPP.

Zamýšlená stavební činnost se má provádět na území s archeologickými nálezy a stavebník má tedy již od doby přípravy stavby oznamovací povinnost dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, vůči Archeologickému ústavu. Stavebník je povinen umožnit Archeologickému ústavu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchraný archeologický výzkum. Jeho zajištění je nutno projednat v dostatečném předstihu před zahájením výkopových prací a stavební činnosti.

Podle § 29 odst. 2 písm. b), § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 136 odst. 1 a § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto závaznému stanovisku **nelze** v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 správního řádu **podat samostatné odvolání**, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět výše uvedené žádosti, příslušný stavební úřad v

souladu s ustanovením § 149 odst. 4 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. **Až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu je možné podat odvolání**, které umožní, aby bylo v souladu s ustanovením § 149 odst. 5 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Mgr. Jiří S k a l i c k ý
ředitel odboru

podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

1. Doručuje se do vlastních rukou

2. Na vědomí
OVýs ÚMČ Praha 2
NPÚ ÚOP PR